

1 Este posibilă obținerea de probe prin videoconferință fie cu participarea unei instanțe din statul membru solicitant, fie direct de către o instanță din acel stat membru? Dacă da, care sunt procedurile naționale relevante sau normele legislative care se aplică?

Acestea se pot obține în două moduri.

Norme și regulamente:

articolul 177 din Codul de procedură civilă (*Ley de Enjuiciamiento Civil* - LEC), prin trimitere la articolul relevant din Legea 29/2015 din 30 iulie privind cooperarea judiciară internațională în materie civilă;

articolul 229 din Legea organică privind sistemul judiciar (*Ley Orgánica del Poder judicial* - LOPJ) în ceea ce privește videoconferințele; Articolul 229 alineatul (3) din LOPJ permite ca declarațiile, interogatoriul, obținerea de probe, confruntările martorilor, anchetele, rapoartele, ratificarea avizelor experților și procedurile să se desfășoare prin videoconferință, în prezența unui judecător sau în cadrul unei instanțe, părțile având posibilitatea, dacă este cazul, să fie prezente sau să intervină, într-un mod care să garanteze întotdeauna că fiecare parte poate să pună sub semnul întrebării și să contrazică probele celeilalte părți și care să asigure dreptul la apărare în cadrul unei ședințe de judecată publice, cu excepția unor cazuri excepționale.

Regulamentul 1/2018 privind asistența judiciară internațională și rețelele de cooperare judiciară internațională

Cazurile în care Spania solicită cooperarea din partea unei autorități străine

În astfel de cazuri, Legea 29/2015 este subsidiară, în conformitate cu principiul supremației dreptului Uniunii, care acordă prioritate, în acest domeniu, aplicării normelor Uniunii Europene, a tratatelor și acordurilor internaționale la care Spania este parte. În domeniul cooperării judiciare internaționale în materie civilă, autoritățile spaniole pot coopera cu autoritățile străine. Deși reciprocitatea nu este necesară, guvernul poate să stipuleze, prin decret regal, că autoritățile spaniole nu vor coopera cu autoritățile unui alt stat în cazul în care autoritățile statului respectiv refuză în mod repetat cooperarea sau formulează o interdicție legală privind cooperarea.

Cazurile în care instanțele spaniole sunt abilitate să stabilească o comunicare directă între autoritățile judiciare

În orice caz, se respectă legislația în vigoare în fiecare stat membru. Comunicarea judiciară directă are loc între instanțele naționale și cele străine, fără intermediar. Aceasta nu afectează și nu compromite independența instanțelor implicate sau drepturile la apărare ale părților.

Instanțele spaniole refuză cererile de cooperare judiciară internațională în materie civilă în cazul în care:

obiectul sau scopul activității de cooperare solicitate este contrar ordinii publice;

procesul care a stat la baza cererii de cooperare intră în sfera de competență exclusivă a instanțelor spaniole;

conținutul activității de cooperare solicitate nu corespunde competențelor instanței spaniole solicitate. După caz, aceasta poate să transmită cererea autorității competente și să informeze autoritatea solicitantă în acest sens;

cererea de cooperare internațională nu respectă condițiile în materie de conținut și cerințele minime prevăzute de Legea 29/2015 pentru a fi prelucrată;

în cazul în care guvernul stabilește prin decret regal că autoritățile spaniole nu vor coopera cu autoritățile unui alt stat care a refuzat în mod repetat cererile de cooperare sau care interzice prin lege autorităților statului respectiv să efectueze acțiuni de cooperare.

2 Există restricții în ceea ce privește tipul de persoană care poate fi audiată prin videoconferință – de exemplu, această metodă este valabilă numai pentru martori sau și pentru alte persoane cum ar fi experții sau părțile?

Nu există nicio restricție în ceea ce privește intervenția părților la procedură sau a oricărei alte persoane care participă la obținerea probelor, fie în calitate de martor, fie în calitate de expert. Instanța decide cu privire la caracterul adecvat și la informațiile furnizate experților.

3 Ce restricții se impun, dacă este cazul, asupra tipului de probe care pot fi administrate prin videoconferință?

Restricțiile, care au întotdeauna caracter de excepție și trebuie stabilite printr-o hotărâre judecătorească motivată care să țină seama de proporționalitatea restricției, se referă la protecția drepturilor fundamentale sau la protecția interesului superior al minorului.

4 Există restricții cu privire la locul unde trebuie audiată persoana prin videoconferință – cu alte cuvinte, aceasta trebuie audiată în instanță?

Audierea trebuie să aibă loc la instanța unde se desfășoară procedura și în fața căreia se obțin probele în cadrul unei ședințe de judecată publice sau, în cazuri excepționale, în cadrul unei ședințe de judecată cu ușile închise. Nu există nicio restricție în ceea ce privește locul în care se află persoana implicată în procedura desfășurată prin videoconferință. Consilierul instanței în fața căreia se desfășoară procedura trebuie să stabilească, în cadrul instanței, identitatea persoanelor care iau parte la videoconferință, prin comunicarea prealabilă ori prezentarea directă a documentelor sau prin cunoașterea personală.

5 Este permisă înregistrarea audierilor din cadrul videoconferințelor și, dacă da, este disponibilă această facilitate?

Desigur. În plus, înregistrarea acestora este obligatorie.

În conformitate cu dispozițiile articolului 147 din LEC, procedurile orale, ședințele de judecată și înfățișările trebuie să fie înregistrate pe un suport adecvat pentru înregistrarea și reproducerea sunetului și a imaginii. Toate instanțele judecătorești din Spania sunt prevăzute cu echipamente de înregistrare audio-video pentru procese și ședințe de judecată. Înregistrările trebuie să fie arhivate în format DVD de către consilierul instanței. Părțile pot obține o copie a înregistrărilor, pe cheltuielă proprie.

6 În ce limbă trebuie să se desfășoare audierea: (a) în cazul în care cererile sunt întocmite în temeiul articolelor 10-12; și (b) în cazul în care probele se obțin direct în temeiul articolului 17?

În cazul în care o instanță spaniolă este implicată în procedură, este necesar ca procedurile și documentele conexe să fie în limba spaniolă, cu excepția cazului în care este acceptată una dintre celelalte limbi oficiale din anumite regiuni ale țării (galiciană, catalană, valenciană și bască) atunci când persoanele care sunt audiate prin videoconferință cunosc și doresc să folosească aceste limbi.

În ceea ce privește articolul 17, nu există nicio obiecție împotriva utilizării limbii statului solicitant, întrucât se depune mărturie în mod voluntar.

7 În cazul în care este necesară prezența interpreților, cine este responsabil pentru asigurarea acestora în ambele tipuri de audieri și care ar trebui să fie locul acestora?

În cauzele civile, pentru a susține procedurile pe baza unor documente corespunzătoare, se poate recurge la servicii de interpretariat atât în timpul procedurii, cât și ulterior; în cazul în care aceste servicii nu sunt asigurate de către partea care solicită interpretarea, ele vor fi furnizate de servicii instanțelor, care au fost transferate către una dintre comunitățile autonome. În alte cazuri, astfel de servicii sunt furnizate de Ministerul Justiției. Costul

furnizării acestor servicii poate fi atribuit părții care a fost obligată să suporte cheltuielile de judecată, ținând seama în mod corespunzător de dreptul la asistență juridică gratuită.

Pentru a garanta în mod efectiv caracterul contradictoriu al procedurii, interpretul se poate afla fie la instanță, fie alături de persoana care ia cuvântul în cadrul audierii prin videoconferință.

În toate cazurile, interpretul trebuie să depună un jurământ sau să se angajeze să spună adevărul și să acționeze cu cea mai mare obiectivitate posibilă în îndeplinirea sarcinilor sale.

8 Ce procedură se aplică pentru stabilirea audierii și pentru comunicarea datei și locului acesteia persoanei care urmează a fi audiată ? Ce interval de timp ar trebui alocat în momentul stabilirii datei audierii pentru ca persoana respectivă să poată fi notificată în timp util ?

Procedura internă pentru interogatoriul în situația prevăzută la articolul 10 din regulamentul este stipulată la articolul 301 și următoarele din LEC cu privire la examinarea părților, la articolul 360 și următoarele cu privire la examinarea martorilor și la articolul 335 și următoarele cu privire la elaborarea rapoartelor și prezentarea acestora în vederea interogatoriului și a interogatoriului contradictoriu al experților în cadrul ședințelor de judecată publice.

9 Care sunt costurile aferente videoconferinței și cum ar trebui plătite acestea?

În principiu, videoconferințele sunt gratuite, însă, în cazul în care o parte interesată dorește să obțină o copie a înregistrării, aceasta trebuie să furnizeze un suport adecvat sau să plătească suma corespunzătoare.

10 Ce condiții, dacă acestea există, trebuie să se aplice pentru a se asigura că persoana audiată direct de instanța solicitantă a fost informată cu privire la faptul că audierea va avea loc în mod voluntar?

Deoarece acest lucru este realizat sub coordonarea instanței spaniole.

11 Ce procedură există pentru verificarea identității persoanei care urmează a fi audiată?

A se vedea răspunsul la întrebarea 4 de mai sus.

Consilierul instanței în fața căreia se desfășoară procedura trebuie să stabilească, în cadrul instanței, identitatea persoanelor care participă la videoconferință, prin comunicarea prealabilă ori prezentarea directă a documentelor sau prin cunoașterea personală.

12 Care sunt cerințele aplicabile în cazul prestării de jurământ și ce informații sunt necesare de la instanța solicitantă în cazul în care este necesară prestarea unui jurământ în timpul obținerii de probe în mod direct în temeiul articolului 17?

Este necesar să se facă distincția între următoarele cazuri:

Părțile nu au obligația să presteze un jurământ sau să se angajeze să spună adevărul în timpul interogatoriului, deși, în notificarea de verificare, partea vizată trebuie să fie informată că, în cazul în care nu se înfățișează în instanță în mod nejustificat, instanța poate considera faptele în care partea în cauză a fost implicată personal ca fiind confirmate; stabilirea acestor fapte ca fiind certe aduce prejudiciu important părții în cauză.

Martorii: înainte de a depune mărturie, fiecare martor trebuie să presteze un jurământ sau să se angajeze să spună adevărul; în caz contrar, există riscul ca acestuia să i se aplice sancțiunile stabilite pentru infracțiunea de mărturie mincinoasă în cauze civile. Instanța informează martorul cu privire la sancțiunile respective în cazul în care martorul nu are cunoștință despre acestea. În cazul martorilor care nu au împlinit încă vârsta pentru a răspunde penal, nu este necesară depunerea jurământului sau angajamentul de a spune adevărul.

Experți: atunci când își prezintă avizul, experții trebuie să presteze un jurământ sau să se angajeze să spună adevărul și să declare că au acționat și, după caz, vor acționa cât mai obiectiv posibil, ținând seama atât de factorii care pot favoriza, cât și de cei care pot prejudicia pe oricare dintre părți, precum și că au cunoștință de sancțiunile penale care li se pot aplica în cazul în care nu își îndeplinesc îndatoririle în calitate de experți. Acest jurământ sau angajament este reiterat în cadrul ședinței de judecată, atunci când avizul este supus procedurii contradictorii între părți și instanță.

13 Ce măsuri sunt prevăzute pentru asigurarea unei persoane de contact la locul unde se organizează videoconferința cu care instanța solicitantă să poată comunica și pentru asigurarea unei persoane în ziua audierii care să utilizeze echipamentele de videoconferință și să remedieze orice probleme tehnice?

Pregătirea echipamentului audio-video se realizează în avans. Biroul Judecătorului-șef (*Secretaría del Decanato*) sau grefierul instanței stabilesc data, ora și locul în care se va desfășura videoconferința și asigură participarea personalului necesar pentru realizarea acesteia. De regulă, se efectuează teste prealabile pentru a asigura funcționarea corectă a conexiunilor și a echipamentelor.

14 Ce informații suplimentare sunt necesare, dacă este cazul, din partea instanței solicitante?

Orice informații considerate necesare pentru a optimiza procesul obținerii de probe.

Ultima actualizare: 22/11/2021

Versiunea în limba națională a acestei pagini este administrată de punctul de contact RJE respectiv. Traducerile au fost efectuate de serviciile Comisiei Europene. Este posibil ca eventualele modificări aduse originalului de către autoritatea națională competentă să nu se regăsească încă în traduceri. Nici RJE și nici Comisia Europeană nu-și asumă nicio răspundere sau responsabilitate în legătură cu informațiile sau datele pe care le conține ori la care face trimitere acest document. Pentru a afla care sunt regulile privind protecția drepturilor de autor aplicabile de statul membru responsabil pentru această pagină, vă invităm să consultați avizul juridic.